

Startside>Dine rettigheder>Ofre for forbrydelser>Ofres rettigheder i hvert enkelt land

Prawa ofiar – w poszczególnych państwach

Luxembourg

Zostaniesz uznany za **pokrzywdzonego przestępstwem**, jeśli poniosłeś szkodę, np. doznałeś urazu, twoja własność została zniszczona lub skradziona itp. wskutek zdarzenia stanowiącego przestępstwo w świetle prawa krajowego. Jako pokrzywdzonemu przestępstwem przysługują ci szczególne prawa przed rozpoczęciem, w trakcie postępowania sądowego (rozprawy) oraz po jego zakończeniu.

Postępowanie karne w Luksemburgu składa się z dwóch etapów: dochodzenia i rozprawy głównej. Dochodzenie zazwyczaj prowadzi policja lub sędzia śledczy. Po zakończeniu dochodzenia sprawa kierowana jest do izby sądu okręgowego. Izba ta decyduje o skierowaniu sprawy do sądu lub jej umorzeniu. W przypadku skierowania sprawy do sądu odbywa się rozprawa, na której sąd bada zebrany materiał dowodowy i orzeka o ewentualnej winie sprawcy. Jeśli sprawca zostanie uznany za winnego, sąd wyda wyrok skazujący i wymierzy mu karę. Jeśli zebrane dowody nie są wystarczające do tego, aby oskarżonego uznać za winnego, zostanie on uniewinniony.

Aby uzyskać potrzebne informacje, proszę kliknąć na poniższe linki

1 - Moje prawa jako ofiary przestępstwa

2 - Składanie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu

3 - Moje prawa po zakończeniu procesu

4 - Odszkodowanie

5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

1 - Moje prawa jako ofiary przestępstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przestępstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przestępstwie?

Policja lub prokuratura bezzwłocznie przekazują ofierze informacje – zgodnie z art. 3-7 kodeksu postępowania karnego i w języku zrozumiałym dla ofiary – na temat:

rodzaju wsparcia, które ofiara może otrzymać, oraz podmiotu, który może udzielić jej takiego wsparcia, w tym – w stosownych przypadkach – podstawowe informacje dotyczące dostępu do pomocy medycznej, wszelkiej pomocy specjalistycznej, w szczególności wsparcia psychologicznego, oraz zastępczego mieszkania;

procedury składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i roli ofiary w tej procedurze;

zasad i warunków uzyskania ochrony;

zasad i warunków uzyskania dostępu do usług adwokatów i pomocy prawnej na warunkach przewidzianych w przepisach oraz wszelkich innych porad;

zasad i warunków uzyskania odszkodowania;

zasad i warunków korzystania z prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego;

możliwych sposobów wniesienia skargi w przypadku naruszenia praw ofiary;

danych kontaktowych w celu przekazywania informacji na temat sprawy;

możliwości mediacji i zastosowania środka sprawiedliwości naprawczej;

zasad i warunków dotyczących zwrotu kosztów poniesionych w związku z uczestnictwem ofiary w postępowaniu karnym;

prawa ofiary do uzyskania indywidualnej oceny od Biura Pomocy Ofiarom (Service d'aide aux victimes) w celu zweryfikowania, czy istnieje konieczność zapewnienia ofierze szczególnego traktowania w celu zapobieżenia wtórnej wiktymizacji;

w zależności od potrzeb – informacji dodatkowych, które w stosownych przypadkach są przekazywane ofierze na każdym etapie postępowania;

prawa ofiary do domagania się obecności dowolnie wybranej osoby, jeżeli w wyniku przestępstwa ofiara musi korzystać z pomocy w celu zrozumienia przekazywanych treści lub bycia zrozumianą.

Ponadto ofiara może skorzystać również z pomocy i porad udzielanych przez Biuro Porad i Informacji Prawnej (Service d'accueil et d'information juridique), Biuro Pomocy Ofiarom w Centralnym Biurze Pomocy Społecznej i Ministerstwo Sprawiedliwości.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przestępstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Jeżeli ofiara jest cudzoziemcem (obywatel UE lub państwa trzeciego), przysługują jej powyższe uprawnienia. Jednocześnie zostaje pouczone o zasadach ich wykonywania podczas pobytu w innym państwie członkowskim Unii, tj. sposobie wykonania przysługującego jej prawa do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa na policji.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa?

Ofiara jest uprawniona w szczególności do:

otrzymania z urzędu informacji na temat umorzenia postępowania i powodów umorzenia;

otrzymania informacji – na wniosek – o wszczęciu postępowania w sprawie;

otrzymania informacji – na wniosek – na temat etapu, na jakim znajduje się postępowanie karne;

otrzymania z urzędu informacji od prokuratury na temat terminu rozprawy, na której rozpatrywana będzie przedmiotowa sprawa;

uzyskania informacji – na wniosek – na temat wszystkich prawomocnych orzeczeń wydanych w postępowaniu karnym.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa /dochodzenia lub w czasie procesu)?

Jeżeli ofiara niebędąca stroną postępowania lub ofiara występująca w charakterze powoda cywilnego nie posługuje się językiem, w którym prowadzone jest postępowanie, lub go nie rozumie, przysługuje jej prawo do nieodpłatnej pomocy tłumacza ustnego w języku, którym się posługuje, oraz do nieodpłatnego tłumaczenia pisemnego wszystkich pism sądowych, które zostaną jej doręczone lub do których przysługuje jej prawo dostępu.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Jeżeli ofiara nie rozumie języka, w którym prowadzone jest postępowanie, przysługuje jej prawo do skorzystania z nieodpłatnej pomocy tłumacza ustnego.

Jeżeli ofiara ma problemy z mową lub ze słuchem, korzysta z pomocy tłumacza języka migowego lub dowolnej innej wykwalifikowanej osoby, która zna język lub metodę komunikacji z ofiarą bądź umie korzystać z urządzenia umożliwiającego taką komunikację.

Jeżeli ofiara jest osobą małoletnią, ma prawo domagać się obecności swojego przedstawiciela ustawowego lub dowolnie wybranej osoby.

Usługi wsparcia dla ofiar przestępstw

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

Ofiara ma prawo do korzystania z szeregu usług wsparcia dla ofiar. Pomoc udzielana jest przez państwo za pośrednictwem Głównego Biura ds. Pomocy Prokuratury Generalnej (service central d'assistance du Parquet général), które zajmuje się ofiarami oraz zapewnia im nieodpłatną pomoc społeczną, psychologiczną oraz prawną. Istnieją również organizacje pozarządowe udzielające pomocy kobietom i dzieciom będącym ofiarami przemocy, osobom wymagającym szczególnego traktowania itd.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Policja ma obowiązek pouczyć ofiarę o przysługujących jej prawach i pełnić rolę pośrednika w kontaktach ze stowarzyszeniami pomocy ofiarom. Policja jest zobowiązana do regularnego wydawania ulotki informacyjnej pt. „*Informations et aide aux victimes*” (*Informacje i pomoc dla ofiar*) (<http://www.police.public.lu/fr/aide-victimes/flyer-aide-victime-fr.pdf>) w językach luksemburskim, francuskim, niemieckim, angielskim i portugalskim oraz broszury informacyjnej „*Infodroit*” (<http://www.police.public.lu/fr/aide-victimes/infodroit-victime.pdf>).

Jak chroni się moją prywatność?

Prywatność ofiary jest chroniona na mocy konstytucji luksemburskiej. Zgodnie z art. 11 ust. 3 „*państwo gwarantuje ochronę prywatności, z wyjątkami przewidzianymi w prawie*”.

Policja i organy wymiaru sprawiedliwości mają obowiązek zapewnić ofierze ochronę w przypadku gróźb lub odwetu ze strony m.in. sprawcy. Należy zapewnić możliwość udzielenia tego rodzaju ochrony od chwili wszczęcia postępowania przygotowawczego i przez cały czas jego trwania. Ofiara ma również prawo do ochrony przed wszelkimi naruszeniami jej prywatności, które przysługuje jej w każdym przypadku bezpośrednio po wystąpieniu zdarzenia wiktymizującego.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Biuro Pomocy Ofiarom (Service d'Aide aux Victimes) kontaktuje się z każdą ofiarą (dzieckiem, osobą młodą, dorosłym), która doznała krzywdy lub uszczerbku na zdrowiu w związku z przestępstwem. Zespół Biura zapewnia ofiarom pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną oraz informacje na temat przysługujących im praw oraz może im towarzyszyć w toku procesu sądowego. Ponadto Biuro umożliwia ofiarom przemocy ze strony partnera uczestnictwo w zajęciach w grupie terapeutycznej. Biuro oferuje usługi również wszystkim osobom, które z uwagi na swoje więzi z ofiarą współcierpiały razem z nią, lub świadkom przestępstw. Wymienione osoby nie muszą składać zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, aby móc skorzystać z usług Biura Pomocy Ofiarom.

Środki ochrony osobistej - jeżeli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakie rodzaje ochrony są dostępne?

Tymczasowe aresztowanie oskarżonego:

jeżeli maksymalna kara za przestępstwo wynosi co najmniej dwa lata pozbawienia wolności;

jeżeli istnieje ryzyko recydywy w przypadku oskarżonego;

jeżeli istnieje ryzyko ucieczki.

Kto może mi zapewnić ochronę?

Obowiązek zapewnienia ofierze ochrony spoczywa na policji wielkoksądczej.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Orzekając o ewentualnym tymczasowym aresztowaniu sprawcy, sąd uwzględni różne elementy.

Jakie środki ochrony są dostępne dla najbardziej bezbronnych ofiar przestępstw?

Zgodnie z art. 48-1 kodeksu postępowania karnego **małoletni ofiary** mogą skorzystać z następujących środków ochrony:

przesłuchanie świadka i każdego małoletniego może być rejestrowane (sam dźwięk lub dźwięk i obraz) za zgodą prokuratora;

przesłuchanie jest rejestrowane po uzyskaniu zgody świadka lub małoletniego, jeżeli posiadają oni wystarczającą zdolność rozpoznania znaczenia swoich czynów; w przeciwnym razie zgody udziela przedstawiciel ustawowy małoletniego. W przypadku należyście stwierdzonego konfliktu interesów między

przedstawicielem ustawowym małoletniego a małoletnim rejestracji można dokonać wyłącznie za zgodą kuratora procesowego (*administrateur ad hoc*), jeżeli został on wyznaczony dla małoletniego, lub, jeżeli nie wyznaczono takiego kuratora, tylko za wyraźną i należyście uzasadnioną zgodą prokuratora;

w drodze wyjątku od powyższego, jeżeli małoletni jest ofiarą czynów, o których mowa w art. 354–360, 364, 365, 372–379, 382-1 i 382-2, 385, 393, 394, 397, 398–405, 410-1, 410-2 lub 442-1 kodeksu karnego, lub jeżeli małoletni jest świadkiem czynów, o których mowa w art. 393–397 lub 400–401bis kodeksu

karnego, rejestracji dokonuje się obowiązkowo w sposób przewidziany w pkt 1, chyba że z powodu sprzeciwienia się rejestracji przez małoletniego, jego przedstawiciela ustawowego lub – w stosownych przypadkach – jego kuratora procesowego prokurator uzna, że rejestracja nie jest konieczna;

zarejestrowany materiał jest środkiem dowodowym. Oryginalny materiał zostaje zaplombowany. Kopie są archiwizowane i dołączane do akt. Zarejestrowany materiał może zostać odtworzony bez jego przemieszczania przez strony i przez biegłego za zgodą prokuratora i w miejscu przez niego wyznaczonym;

każdemu małoletniemu, o którym mowa w pkt 3, może towarzyszyć w trakcie przesłuchania dowolnie wybrana osoba dorosła, chyba że prokurator wyda uzasadnione postanowienie o niedopuszczeniu do udziału w przesłuchaniu tej osoby, mając na względzie dobro małoletniego lub cel polegający na ustaleniu prawdy.

Ofiary handlu ludźmi lub przemocy ze strony partnera pod pewnymi warunkami mogą korzystać ze szczególnej ochrony.

Jestem małoletni – czy przysługują mi szczególne prawa?

Jeżeli ofiara jest osobą małoletnią, przysługuje jej szereg dodatkowych praw:

w przypadku przestępstw, takich jak przestępstwa seksualne, zgwałcenie i handel ludźmi, seksualne wykorzystywanie, spowodowanie śmierci nienoszące znamion zabójstwa (*homicide non qualifié de meurtre*), umyślne spowodowanie uszczerbku na zdrowiu, nadużywanie środków odurzających i podanie ich ofierze – prawo do tego, aby bieg terminu przedawnienia karalności, tj. terminu, po którego upływie powyższe przestępstwa nie mogą już być ścigane, rozpoczął się dopiero w dniu 18. urodzin ofiary;

jeżeli przynajmniej jeden z przedstawicieli ustawowych nie zapewnił ofierze pełnej ochrony jej interesów – prawo do wyznaczenia specjalnego przedstawiciela, tj. kuratora procesowego, przez prokuratora lub sędziego śledczego. Tego rodzaju specjalny przedstawiciel zapewnia ochronę interesów ofiary i wykonuje jej prawa jako powoda cywilnego;

prawo do otrzymania informacji o wszczęciu postępowania karnego oraz pouczenia o prawie do wytoczenia powództwa adhezyjnego przez przedstawiciela ustawowego lub kuratora procesowego ofiary;

za zezwoleniem prokuratora i po uzyskaniu zgody ofiary, jej przedstawiciela ustawowego lub kuratora procesowego – prawo do zarejestrowania przesłuchania za pomocą kamery lub rejestratora dźwięku w celu uniknięcia traumy związanej z koniecznością wielokrotnego powtarzania zeznań w toku postępowania. Rejestracja jest obowiązkowa w przypadku czynów noszących znamiona przestępstwa seksualnego, zgwałcenia, prostytucji, wykorzystywania ludzi i handlu ludźmi, zabójstwa (*meurtre*), umyślnego spowodowania śmierci (*homicide volontaire*) oraz spowodowania uszczerbku na zdrowiu, chyba że ofiara lub jej przedstawiciel ustawowy sprzeciwią się rejestracji i w związku z tym prokurator postanowi o jej nieprzeprowadzaniu; podczas przesłuchań – prawo do obecności przedstawiciela ustawowego ofiary lub dowolnie wybranej przez nią osoby.

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie prawa mi przysługują?

Osoba, której członek rodziny zmarł w wyniku przestępstwa i która twierdzi, że poniosła w związku z tym szkodę lub doznała krzywdy, ma prawo do wniesienia pozwu adhezyjnego do właściwego sędziego śledczego.

W takim przypadku osobie tej przysługuje w szczególności prawo do:

- dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia od oskarżonego;
- uczestnictwa w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez sędziego śledczego;
- wniesienia do sędziego śledczego o przeprowadzenie dodatkowych czynności dochodzeniowo-śledczych;
- wniesienia zażalenia do odpowiedniej izby sądu na niektóre czynności dochodzeniowo-śledcze, które mają wpływ na roszczenia cywilnoprawne (*intérêts civils*) ofiary;
- wyłączenie jednokrotnego przesłuchania na wniosek ofiary;
- konfrontacji z oskarżonym, jeżeli jest to konieczne;
- dostępu do akt sprawy w biurze sędziego śledczego po pierwszym przesłuchaniu oskarżonego i w przeddzień każdej czynności dochodzeniowo-śledczej, do której przeprowadzenia konieczna jest pomoc prawna;
- wniesienia do sędziego śledczego o wydanie odpisu akt po zakończeniu postępowania przygotowawczego;
- wniesienia o wydanie opinii przez biegłego, przesłuchanie świadków i zwrot rzeczy zatrzymanych do celów postępowania;
- uczestnictwa w oględzinach miejsca zdarzenia.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie prawa mi przysługują?

Osoba trzecia dotknięta przestępstwem popełnionym wobec bliskiego ma prawo do:

- wniesienia do prokuratury o wydanie odpisu protokołu dokumentującego zdarzenie mające wpływ na tę osobę jako na osobę trzecią;
- otrzymania z urzędu informacji od prokuratury na temat terminu rozprawy, na której rozpatrywana będzie przedmiotowa sprawa;
- wniesienia do sekretariatu izby sądu okręgowego lub odpowiednio do sądu policyjnego o wydanie odpisu orzeczenia wydanego w danej sprawie.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach mogę skorzystać z mediacji? Czy będę bezpieczny/bezpieczna podczas mediacji?

Mediacja w sprawach karnych stanowi rozwiązanie alternatywne dla postępowania karnego, które umożliwia co do zasady rozstrzygnięcie sporu bez udziału sądu. Mediacja między sprawcą a ofiarą jest możliwa wyłącznie przed wszczęciem postępowania karnego. Prokurator może postanowić o rozpoczęciu mediacji, jeżeli uzna, że środek ten może zapewnić naprawienie wyrządzonej szkody, złagodzić negatywne skutki przestępstwa lub przyczynić się do resocjalizacji sprawcy czynu. Mediacja jest niedopuszczalna, jeżeli sprawca zamieszkuje z ofiarą. Zastosowanie takiego rozwiązania alternatywnego wymaga zgody sprawcy przestępstwa i ofiary.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

W kodeksie postępowania karnego na stronie Legilux.

 http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/procedure_penale

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

2 - Składanie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu

Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie?

Ofiara przestępstwa może zgłosić jego popełnienie (złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa):

- na policji wieloksiążkowej;
- we właściwej miejscowo prokuraturze.

Chociaż każdy jest uprawniony do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, jeżeli ofiara ma zamiar wytoczyć powództwo adhezyjne, musi złożyć takie zawiadomienie osobiście lub za pośrednictwem swojego adwokata.

Ofiara może również bezpośrednio wezwać sprawcę (*citation directe*) do stawienia przed sądem policyjnym lub izbą poprawczą sądu okręgowego (*chambre correctionnelle du tribunal d'arrondissement*).

Zawiadomienie należy złożyć w jednym z języków urzędowych Luksemburga, tj. w języku luksemburskim, francuskim lub niemieckim. Jeżeli ofiara nie posługuje się żadnym z tych języków, ma prawo do nieodpłatnego skorzystania z usług tłumacza ustnego. Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa należy złożyć najlepiej na piśmie, bez konieczności zachowania jakiegokolwiek szczególnej formy, przy czym należy w nim podać:

- nazwisko, imię, miejsce i datę urodzenia, zawód i miejsce zamieszkania osoby składającej zawiadomienie;
- zdarzenie powodujące powstanie szkody;
- charakter tej szkody.

Termin, w którym ofiara może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, zależy przede wszystkim od terminu przedawnienia karalności przestępstwa. Termin ten może wynosić od jednego roku do dziesięciu lat.

W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Ofiara jest uprawniona do:

- otrzymania z urzędu informacji na temat umorzenia postępowania i powodów umorzenia;
- otrzymania informacji – na wniosek – o wszczęciu postępowania w sprawie;

otrzymania informacji – na wniosek – na temat etapu, na jakim znajduje się postępowanie karne;
otrzymania z urzędu informacji od prokuratury na temat terminu rozprawy, na której będzie rozstrzygana przedmiotowa sprawa;
uzyskania informacji – na wniosek – na temat wszystkich prawomocnych orzeczeń wydanych w postępowaniu karnym.
W terminie 18 miesięcy od dnia złożenia do prokuratury zawiadomienia lub doniesienia o popełnieniu przestępstwa prokuratura informuje ofiarę o czynnościach podjętych w sprawie, w tym – w stosownych przypadkach – o umorzeniu postępowania i powodach umorzenia.

Czy przysługuje mi pomoc prawna (podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)? Na jakich warunkach mogę skorzystać z mediacji?

Aby ofiara, która nie dysponuje wystarczającymi środkami, w szczególności w zakresie minimalnego gwarantowanego wynagrodzenia, miała zapewniony dostęp do wymiaru sprawiedliwości, przysługuje jej prawo do korzystania z nieodpłatnej i pełnej pomocy prawnej w celu obrony jej interesów. Pomoc tę zapewnia Rada Adwokacka na wniosek ofiary, jeżeli ofiara jest:

obywatelem Luksemburga;

cudzoziemcem posiadającym prawo do pobytu długoterminowego w Luksemburgu;

obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE);

cudzoziemcem, którego na mocy traktatu międzynarodowego należy traktować równorzędnie z obywatelami luksemburskimi pod względem uprawnienia do pomocy prawnej.

Aby ustalić środki finansowe ofiary, uwzględnia się cały jej dochód brutto i posiadany majątek, a także dochody osób, które zamieszkują z ofiarą we wspólnym gospodarstwie domowym. Z pomocy prawnej mogą skorzystać nie tylko ofiary posiadające niewystarczające środki, ale również takie ofiary, w przypadku których istnieją uzasadnione przesłanki dopuszczenia tego rodzaju pomocy związane z ich sytuacją społeczną, rodzinną lub materialną.

Przy sporządzaniu wniosku o pomoc prawną należy skorzystać z kwestionariusza dostępnego w Centralnym Biurze Pomocy Społecznej (<http://www.guichet.public.lu/citoyens/fr/organismes/service-central-assistance-sociale/index.html>), a następnie opatrzyć wniosek własnoręcznym podpisem i

zaadresować go do dziekana właściwej miejscowo Izby Adwokackiej (w Diekirch lub w Luksemburgu).

Kwestionariusz, który należy wypełnić, obejmuje w szczególności następujące informacje:

dane osobowe (nazwisko, imiona, miejsce i datę urodzenia, zawód, miejsce zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo) ofiary;

charakter postępowania, którego dotyczy wnioskowana pomoc prawna;

sytuację rodzinną ofiary;

sytuację **majątkową** ofiary.

Ofiara może również wskazać imię i nazwisko adwokata lub adwokatów, z których usług chciałaby skorzystać w ramach pomocy prawnej, lub – w stosownych przypadkach – imię i nazwisko adwokata, z którego usług obecnie korzysta.

Dokumenty, które ofiara powinna dołączyć do wniosku:

kopia dowodu tożsamości;

 zaświadczenie o zarejestrowaniu się we Wspólnym Ośrodku ds. Zabezpieczenia Społecznego (Centre commun de la Sécurité sociale, CCSS), również w odniesieniu do osób zamieszkujących z ofiarą we wspólnym gospodarstwie domowym;

w odniesieniu do ofiary i wszystkich osób zamieszkujących z nią we wspólnym gospodarstwie domowym: paski wynagrodzenia (lub zaświadczenie o dochodach wydane przez CCSS), zaświadczenia o pobieraniu gwarantowanego dochodu minimalnego, o statusie bezrobotnego lub o pobieraniu emerytury bądź renty lub inne zaświadczenia dotyczące ostatnich 3 miesięcy i wskazujące kwoty brutto (wyciągi bankowe nie są wystarczające);

zaświadczenie o niepobieraniu środków z Krajowego Funduszu Solidarności (Fonds national de solidarité) w odniesieniu do każdej osoby zamieszkującej w gospodarstwie domowym, jeżeli gospodarstwo domowe nie pobiera żadnych środków z funduszu;

jeżeli gospodarstwo domowe otrzymuje lub wypłaca alimenty – dokument wskazujący uiszczoną lub otrzymaną kwotę (np. wyciągi bankowe z 3 ostatnich miesięcy);

zaświadczenie o posiadaniu lub nieposiadaniu prawa własności nieruchomości wydane przez Administrację Podatków Bezpośrednich (Administration des contributions directes) w odniesieniu do każdego członka gospodarstwa domowego;

w stosownych przypadkach – dokumenty potwierdzające prawo własności nieruchomości położonych za granicą;

dokumenty potwierdzające posiadanie majątku ruchomego (środków pieniężnych, oszczędności, udziałów/akcji, obligacji itd.);

jeżeli na potrzeby gospodarstwa domowego wynajmowany jest lokal mieszkalny – odpis umowy najmu i potwierdzenie zapłaty czynszu z 3 ostatnich miesięcy;

jeżeli gospodarstwo domowe spłaca kredyt hipoteczny – dowód płatności miesięcznej raty;

dokumenty potwierdzające dochody uzyskane z nieruchomości i ruchomości;

dokumenty dotyczące przedmiotowej sprawy.

Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów (z tytułu uczestnictwa w dochodzeniu/śledztwie/procesie)? Na jakich warunkach mogę skorzystać z mediacji?

Po sprawdzeniu, czy ofiara dysponuje wystarczającymi środkami, dziekan lub członek Rady Adwokackiej wyznaczony w tym celu przez dziekana powiadamia ofiarę o uwzględnieniu lub oddaleniu jej wniosku o pomoc prawną pismem nadanym **przesyłką zwykłą**, jeżeli wniosek uwzględniono, lub przesyłką poleconą, jeżeli wniosek **oddalono**. Dziekan wyznacza następnie adwokata wybranego przez ofiarę lub – jeżeli ofiara nie wybrała adwokata lub jeżeli dziekan uzna taki wybór za nieodpowiedni – wyznacza adwokata samodzielnie.

Notariusze i komornicy sądowi są wyznaczani z urzędu przez sąd rozpatrujący sprawę w ramach pomocy prawnej.

Jeżeli pomoc prawna zostanie przyznana **w toku postępowania**, koszty poniesione przez ofiarę zostaną zwrócone.

Koszty niepodlegające zwrotowi

Jeżeli ofiara otrzyma pomoc sądową i zostanie obciążona kosztami postępowania, koszty te zostaną pokryte przez państwo.

W sprawach karnych pomoc prawna nie obejmuje kosztów i grzywien wynikających z orzeczeń skazujących.

Moja sprawa została umorzona, zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Jeżeli postępowanie zostanie umorzone, zanim sprawa trafi do sądu, w postanowieniu o umorzeniu zamieszcza się pouczenie wskazujące przesłanki wszczęcia postępowania przez ofiarę przestępstwa przez bezpośrednie wezwanie domniemanego sprawcy do stawiennictwa przed sądem (*citation directe*) lub wytoczenie powództwa adhezyjnego.

Jeżeli kary przewidziane w prawie za określone czyny obejmują kary za zbrodnie (*peines criminelles*) lub kary za występki (*peines correctionnelles*), w postanowieniu poucza się ofiarę, że przysługuje jej prawo do zwrócenia się do Prokuratury Generalnej, która może zobowiązać prokuratora do wszczęcia postępowania.

Jeżeli izba doradcza sądu okręgowego (*chambre du conseil*) postanowi o niekierowaniu sprawy karnej do sądu, który rozstrzygnąłby o winie domniemanego sprawcy, ofiara może wnieść środek odwoławczy do izby doradczej Sądu Apelacyjnego (Chambre du conseil de la Cour d'appel). Ofiara może również składać do tej izby wnioski i przedstawiać jej swoje uwagi.

Jeżeli izba doradcza postanowi umorzyć sprawę ze względu na przesłanki faktyczne, a nie prawne, ofiara może zawsze wytoczyć powództwo przed sąd cywilny, aby uzyskać odszkodowanie za poniesioną szkodę.

Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Podobnie jak w przypadku postępowania przygotowawczego ofiara może również uczestniczyć w postępowaniu głównym bez konieczności posiadania szczególnego statusu lub w charakterze powoda cywilnego.

Ofiara może uczestniczyć zarówno w rozprawach odbywających się na zasadzie jawności (*audiences publiques*), jak i w rozprawach, których jawność wyłączono (*audiences non publiques*), jednak wyłącznie wówczas, gdy zostanie wezwana w charakterze świadka. Ofiara może również zostać wezwana w charakterze świadka na rozprawę (*l'audience de plaidoiries*). W tym celu ofiara otrzymuje od prokuratury pisemne wezwanie do stawienia się przed sądem i musi odpowiedzieć zarówno na pytania sądu, jak i na pytania zadawane przez adwokata strony przeciwnej. W trakcie procesu ofiara zajmuje miejsce w głębi sali, tak aby uniknąć bezpośredniego kontaktu z oskarżonymi.

Powód cywilny otrzymuje wezwanie do stawienia się na rozprawie (*l'audience des plaidoiries*). Podobnie powód cywilny ma prawo do uczestnictwa zarówno w rozprawach odbywających się na zasadzie jawności, jak i w rozprawach, których jawność wyłączono, i musi być obecny w celu zgłoszenia swoich wniosków. Co do zasady podczas rozprawy powód cywilny zabiera głos po przesłuchaniu świadków. Ponadto powód cywilny może powoływać się na wszelkie kwestie związane ze swoimi roszczeniami cywilnoprawnymi i składać zeznania na temat okoliczności faktycznych.

Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym? Czy mogę wybrać swoją rolę?

Oficjalną rolę w systemie wymiaru sprawiedliwości jest rola ofiary przestępstwa bez szczególnego statusu. Ofierze przysługuje prawo do wytoczenia powództwa adhezyjnego.

Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

Ofiara jest uprawniona w szczególności do:

tego, by postępowanie było prowadzone w języku zrozumiałym dla ofiary, a także do skorzystania z usług tłumacza ustnego przy składaniu na policji zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa;
nieodpłatnego otrzymania odpisu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i dokumentów przedstawionych przez ofiarę na jego poparcie;
otrzymania pokwitowania w języku zrozumiałym dla ofiary, zawierającego sygnaturę akt oraz informacje na temat terminu i miejsca złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, a także otrzymania potwierdzenia wpływu zawiadomienia do prokuratury;
otrzymania pomocy adwokata lub bycia reprezentowaną przez adwokata;
otrzymania z urzędu informacji na temat umorzenia postępowania i powodów umorzenia;
otrzymania informacji – na wniosek – o wszczęciu postępowania w sprawie;
otrzymania informacji – na wniosek – na temat etapu, na jakim znajduje się postępowanie karne;
otrzymania z urzędu informacji od prokuratury na temat terminu rozprawy, na której będzie rozstrzygana przedmiotowa sprawa;
uzyskania informacji – na wniosek – na temat wszystkich prawomocnych orzeczeń wydanych w postępowaniu karnym.
zwrócenia się do sędziego orzekającego w przedmiocie środków tymczasowych o przyznanie zaliczki, jeżeli istnienie zobowiązania strony przeciwnej nie budzi uzasadnionych wątpliwości.

Powód cywilny jest ponadto uprawniony do:

dochodzenia odszkodowania od oskarżonego;
uczestnictwa w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez sędziego śledczego;
wniesienia do sędziego śledczego o przeprowadzenie dodatkowych czynności dochodzeniowo-śledczych;
wniesienia zażalenia do odpowiedniej izby sądu na niektóre czynności dochodzeniowo-śledcze, które mają wpływ na roszczenia cywilnoprawne ofiary;
wyłącznie jednokrotnego przesłuchania na wniosek ofiary;
konfrontacji z oskarżonym, jeżeli jest to konieczne;
dostępu do akt sprawy w biurze sędziego śledczego po pierwszym przesłuchaniu oskarżonego i w przeddzień każdej czynności dochodzeniowo-śledczej, do której przeprowadzenia konieczna jest pomoc prawna;
wniesienia do sędziego śledczego o wydanie odpisu akt po zakończeniu postępowania przygotowawczego;
wniesienia o wydanie opinii przez biegłego, przesłuchanie świadków i zwrot rzeczy zatrzymanych do celów postępowania;
uczestnictwa w oględzinach miejsca zdarzenia.

Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach mogę skorzystać z mediacji?

Świadek może uczestniczyć w rozprawach i pod przyrzeczeniem ujawnić sądowi wszystko, co wiadomo mu na temat okoliczności faktycznych sprawy.

Świadek musi odpowiedzieć zarówno na pytania sądu, jak i na pytania zadawane przez adwokata strony przeciwnej.

Powód cywilny może powoływać się na wszelkie kwestie związane ze swoimi roszczeniami cywilnoprawnymi i składać zeznania na temat okoliczności faktycznych, a adwokat powoda cywilnego może zadawać pytania biegłym i świadkom obrony.

Co do zasady dopuszczalny jest każdy dowód, pod warunkiem że z zasad logiki i doświadczenia wynika, iż może on pomóc sędziemu w wydaniu wyroku.

Strony mogą przedstawiać dowody, o ile mogły być one przedmiotem posiedzenia przeprowadzonego w celu wysłuchania obydwu stron (*débat contradictoire*).

Jakie informacje uzyskam w czasie procesu?

Ofiara otrzyma następujące informacje:

na wniosek: na temat etapu, na jakim znajduje się postępowanie karne;

z urzędu: na temat terminu rozprawy, na której będzie rozstrzygana przedmiotowa sprawa;

na wniosek: na temat wszystkich prawomocnych orzeczeń w sprawie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego.

Czy będę mieć dostęp do akt sądowych?

Po złożeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na policji składający otrzymuje nieodpłatnie odpis zawiadomienia bezzwłocznie lub w ciągu jednego miesiąca od dnia złożenia zawiadomienia. Osoba składająca zawiadomienie może również zwrócić się do sądu prowadzącego postępowanie o dokonanie określonych czynności procesowych.

Jeżeli osoba składająca zawiadomienie wytoczy powództwo adhezyjne, ma ona prawo do uzyskania dostępu do akt sprawy w biurze sędziego śledczego po pierwszym przesłuchaniu oskarżonego i przed każdą czynnością dochodzeniowo-śledczą, do której przeprowadzenia konieczna jest pomoc prawna.

Po zakończeniu postępowania sędzia śledczy przekazuje akta sprawy do prokuratury. Powód cywilny ma prawo wglądu do akt na co najmniej 8 dni roboczych przed rozpoznaniem sprawy przez izbę doradczą.

Powód cywilny lub osoba, która wykaże uzasadniony interes osobisty, ma prawo otrzymać odpis akt – z wyjątkiem zajętych dokumentów – w rozsądnym terminie przed wyznaczonym terminem rozprawy. W tym celu osoba ta musi złożyć wniosek do prokuratury.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

3 - Moje prawa po zakończeniu procesu

Czy można zaskarżyć orzeczenie?

Każde prawomocne orzeczenie korzysta z przymiotu powagi rzeczy osądzonej od chwili jego wydania. W związku z tym orzeczenie uznaje się za zgodne z prawdą dopóty, dopóki nie zostanie ono uchylone w drodze przewidzianego w przepisach środka zaskarżenia. Co do zasady sędzia orzeka w sprawie karnej i cywilnej w tym samym orzeczeniu.

Biorąc pod uwagę prawo do rzetelnego procesu sądowego, powyższa zasada powagi rzeczy osądzonej ma zastosowanie wyłącznie do tych osób, które były stronami postępowania karnego, oraz do tych elementów orzeczenia, w odniesieniu do których strony te mogły przedstawić argumenty na swoją obronę.

Ofiara może wnieść środek zaskarżenia wyłącznie wówczas, gdy była stroną postępowania jako powód cywilny.

Powód cywilny ma możliwość wniesienia środka zaskarżenia wyłącznie w zakresie dotyczącym jego roszczeń cywilnoprawnych i jeżeli ma interes w dokonaniu takiej czynności, tj. jeżeli sąd oddalił jego powództwo o odszkodowanie lub jeżeli powód uzna, że zasądzona kwota jest niewystarczająca.

Ofiara nie może zatem wnieść środka zaskarżenia, ponieważ nie zgadza się z orzeczoną karą lub ponieważ sąd wydał wyrok uniewinniający. Środek zaskarżenia dotyczący kwestii odnoszących się do kary może wnieść wyłącznie prokurator.

Aby ocenić, czy wniesienie środka zaskarżenia jest zasadne, najlepiej jest zasięgnąć opinii adwokata. Jeżeli okaże się, że jest to zasadne, środek odwoławczy należy wnieść w terminie 40 dni do sekretariatu sądu, który wydał orzeczenie.

Jakie są moje prawa po wydaniu wyroku?

Po wydaniu wyroku ofiara może otrzymać jego odpis.

Ponadto ofiara ma prawo wnieść środek zaskarżenia, jednak wyłącznie wówczas, gdy jest stroną postępowania jako powód cywilny, i wyłącznie w zakresie dotyczącym jej roszczeń cywilnoprawnych (*zob. pkt 1*).

Ofiara może poinformować prokuratora generalnego, który odpowiada za wykonanie kary, o tym, że sprzeciwia się planowanemu przedterminowemu warunkowemu zwolnieniu.

Ofiarę może zawsze reprezentować adwokat.

Czy mam prawo do ochrony po zakończeniu procesu? Przez jaki okres?

Powodowi cywilnemu przysługuje prawo do pomocy prawnej w odniesieniu do wszystkich kwestii, które dotyczą wykonania orzeczenia.

Osoba, która padła ofiarą przestępstwa umyślnego, w wyniku którego poniosła uszczerbek na zdrowiu, może – pod pewnymi warunkami – złożyć wniosek o kompensatę państwową do Ministerstwa Sprawiedliwości, jeżeli nie może uzyskać odszkodowania od sprawcy.

Policja i organy wymiaru sprawiedliwości mają obowiązek zapewnić ofierze ochronę. W każdym postanowieniu o przedterminowym warunkowym zwolnieniu skazanego sąd może określić szczególne zasady i warunki jego wykonywania, których celem jest w szczególności ochrona społeczeństwa i ofiary.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli sprawca zostanie skazany?

Ofiara ma prawo do uzyskania – na wniosek – informacji na temat wszystkich prawomocnych orzeczeń wydanych w postępowaniu karnym.

Jeżeli chodzi o informacje dotyczące kary, jaka została wymierzona sprawcy przestępstwa, należy pamiętać, że wyrok skazujący zawiera wskazanie zastosowanych przepisów – bez konieczności ich przytaczania – przywołanie okoliczności faktycznych świadczących o tym, że zarzucany oskarżonemu czyn nosi znamiona czynu zabronionego, oraz określenie kary lub kar (art. 195 kodeksu postępowania karnego). Jeżeli chodzi o wszelkie inne kwestie dotyczące wykonywania kar, ofiara może się zwrócić do biura ds. wykonywania kar Prokuratury Generalnej.

W Luksemburgu osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem, zostanie osadzona w zakładzie karnym w Schrassig (Centre pénitentiaire de Schrassig) lub w zakładzie karnym w Givenich (Centre pénitentiaire de Givenich).

Czy uzyskam informację o tym, że sprawca został zwolniony (w tym o wcześniejszym lub warunkowym zwolnieniu) lub że zbiegł z zakładu karnego?

Zgodnie z art. 4-1 kodeksu postępowania karnego ofiara może – na wyraźny wniosek skierowany do Prokuratury Generalnej – zostać poinformowana o zwolnieniu lub ucieczce sprawcy przestępstwa, jeżeli znajduje się ona w niebezpieczeństwie lub jeżeli istnieje potwierdzone ryzyko wyrządzenia szkody ofierze, chyba że tego rodzaju zawiadomienie stwarza potwierdzone ryzyko poniesienia szkody przez sprawcę przestępstwa.

Czy będę brać udział w wydaniu postanowienia o zwolnieniu lub warunkowym zwolnieniu? Czy mogę na przykład złożyć oświadczenie lub wnieść odwołanie?
Nie.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Den sprogdgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættelse.

Følgende sprog: er allerede oversat.

4 - Odszkodowanie

W jaki sposób można dochodzić naprawienia szkody od sprawcy? (np. w czasie procesu, w drodze dochodzenia roszczenia cywilnego, w postępowaniu adhezyjnym)

W większości przypadków sąd, który odpowiada za orzeczenie kary wobec sprawcy w przypadku uznania go winnym popełnionych czynów, ustala kwotę odszkodowania, które przysługuje ofierze za poniesione przez nią szkody.

Aby sąd mógł zasądzić odszkodowanie, ofiara musi wytoczyć powództwo adhezyjne w toku postępowania karnego. Powództwo adhezyjne można wytoczyć w każdym momencie w toku postępowania przygotowawczego. Ofiara nie ma obowiązku stawienia się na rozprawie. Może być reprezentowana przez adwokata i przedstawiać wnioski na piśmie przed rozprawą.

Jeżeli ofiara nie wytoczy powództwa adhezyjnego i nie przedstawi wniosków, sąd nie będzie mógł jej przyznać odszkodowania z urzędu.

Ofiara, które nie wytoczy powództwa adhezyjnego w postępowaniu karnym, nie traci jednak prawa do odszkodowania.

Może bowiem zawsze wytoczyć powództwo cywilne przeciwko sprawcy przestępstwa, pod warunkiem że dokona tej czynności przed upływem obowiązującego terminu przedawnienia roszczenia cywilnego i że wykaże, iż przedmiotowy czyn stanowi delikt (*faute civile*).

Sąd zobowiązał sprawcę do wypłacenia mi odszkodowania/zadośćuczynienia. Jak mam skłonić sprawcę do wypłaty odszkodowania?

Rolą sądu orzekającego w sprawie karnej jest ustalenie wysokości szkody, którą poniosła ofiara, lecz nie bierze on udziału w procesie windykacji zasądzonej kwoty.

To ofiara musi – po wydaniu prawomocnego orzeczenia – podjąć kroki w celu uzyskania od sprawcy przestępstwa zasądzonej kwoty.

Najczęściej to adwokat jest osobą, która odpowiada za nadzorowanie procesu windykacji zasądzonej kwoty – proces ten na początku przeprowadzany jest polubownie przez skontaktowanie się z adwokatem skazanego, a następnie polega na przymusowym wykonaniu orzeczenia przez zwrócenie się do komornika sądowego.

Jeżeli sąd warunkowo zawiesi wykonanie kary na okres próby, zobowiązując skazanego do wypłacenia odszkodowania, prokurator generalny, który odpowiada za wykonywanie kar, sprawdza, czy skazany wypełnia swój obowiązek.

Jeżeli sprawca nie wypłaci mi odszkodowania, czy mogę uzyskać zaliczkę od Skarbu Państwa? Na jakich warunkach?

W toku postępowania sąd może przyznać zaliczkę np. w oczekiwaniu na wydanie opinii przez biegłego. Jeżeli sprawca przestępstwa odmawia wypłaty zaliczki lub nie może jej wypłacić, Ministerstwo Sprawiedliwości może przyjąć na siebie ten obowiązek, jeżeli sprawca należyście udowodnił taką konieczność.

Czy mam prawo do odszkodowania od państwa?

Zgodnie ze zmienioną ustawą z dnia 12 marca 1984 r. o kompensatach dla niektórych ofiar, które poniosły uszczerbek na zdrowiu wskutek przestępstwa, niektóre ofiary przestępstw mają prawo do otrzymania kompensaty od Skarbu Państwa. Środek ten ma duże znaczenie dla ofiar, jeżeli:

nie wykryto sprawcy aktu przemocy; wykryto sprawcę aktu przemocy, lecz go nie ujęto; sprawca przestępstwa jest niewypłacalny.

Aby skorzystać z tego prawa, ofiara musi złożyć wniosek o przyznanie kompensaty do Ministerstwa Sprawiedliwości, które rozpatrzy go w terminie sześciu miesięcy. Wniosek należy sporządzić w języku francuskim, niemieckim lub luksemburskim oraz wskazać w nim datę, miejsce i dokładny charakter zdarzenia.

Na poparcie wniosku do pisma należy dołączyć dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia i szkodę poniesioną przez ofiarę.

Prawo do kompensaty zostaje przyznane pod określonymi warunkami, które ofiara musi bezwzględnie spełnić:

Ofiara musi mieć miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w Wielkim Księstwie Luksemburga albo być obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Rady Europy. Ponadto w momencie popełnienia przestępstwa ofiara musi legalnie przebywać na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga lub być ofiarą przestępstwa, o którym mowa w art. 382-1 kodeksu karnego (*handel ludźmi*).

Poniesiona szkoda musi wynikać z czynu umyślnego noszącego znamiona przestępstwa.

Szkodą musi być uszczerbek na zdrowiu, a nie zwykła szkoda materialna (wyklucza to kompensatę np. w przypadku zwykłej kradzieży).

Szkoda musi wywierać poważne negatywne skutki na warunki życia, w tym powodować utratę lub zmniejszenie dochodów, zwiększenie kosztów lub konieczność poniesienia nadzwyczajnych wydatków, niezdolność do pracy, niezdolność do uczęszczania na zajęcia w szkole przez okres jednego roku, uszkodzenie ciała lub uraz psychiczny bądź straty moralne, zeszpecenie lub zniekształcenie ciała oraz cierpienie fizyczne lub psychiczne. Ofiary przestępstw, o których mowa w art 372–376 kodeksu karnego, nie muszą przedstawiać dowodów potwierdzających, że doznały uszkodzenia ciała lub urazu psychicznego, ponieważ istnieje takie domniemanie.

Ofiara jest uprawniona do uzyskania kompensaty od Skarbu Państwa wyłącznie wówczas, gdy nie może uzyskać skutecznego i wystarczającego odszkodowania w żaden inny sposób (*np. od sprawcy, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego lub z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego*).

Należy pamiętać, że wniosek o kompensatę może zostać oddalony lub jej wysokość może zostać zmniejszona w związku z zachowaniem ofiary w chwili zdarzenia lub ze stosunkami łączącymi ją ze sprawcą czynu.

Jeżeli ofiara otrzyma kompensatę od Skarbu Państwa, w dalszym ciągu przysługuje jej uprawnienie do wytoczenia powództwa adhezyjnego i zgłoszenia roszczenia o dodatkową kwotę od sprawcy, jeżeli uzna, że kwota kompensaty jest niewystarczająca. Wówczas ofiara ma obowiązek powiadomić sąd odpowiednio o tym, że złożyła wniosek o kompensatę od Skarbu Państwa lub że otrzymała taką kompensatę.

Czy przysługuje mi odszkodowanie, jeżeli sprawca nie został skazany?

Ofierze przysługuje prawo do kompensaty, jeżeli sprawca przestępstwa nie został skazany, pod warunkiem że jest ona ofiarą przestępstwa, którego sprawcy nie wykryto, sprawcę wykryto, lecz go nie ujęto, lub sprawca jest niewypłacalny.

Jeżeli sprawy nie skierowano na drogę sądową i w związku z tym sąd nie ustalił kwoty kompensaty, Ministerstwo Sprawiedliwości może przyznać kwotę ryczałtową lub zlecić ekspertyzę na swój koszt, aby ustalić kwotę kompensaty, która ma zostać przyznana ofierze.

Czy mam prawo do uzyskania doraźnej płatności w czasie oczekiwania na orzeczenie w sprawie odszkodowania?

Jeżeli należyście udowodnił taką konieczność, Minister Sprawiedliwości może przyznać zaliczkę na etapie rozpatrywania wniosku.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Jestem ofiarą przestępstwa. Z kim mam się skontaktować, aby uzyskać wsparcie i pomoc?

Ofiara przestępstwa może zwrócić się do **głównych podmiotów świadczących usługi wsparcia dla ofiar przestępstw, takich jak:**

A. Służby rządowe:

Centralne Biuro Pomocy Społecznej (Service central d'assistance sociale, SCAS) – Biuro Pomocy Ofiarom (Services d'Aide aux Victimes, SAV) w Luksemburgu

Rodzaje pomocy:

pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna;

usługi informacji prawnej;

zajęcia w grupie terapeutycznej dla ofiar przemocy ze strony partnera;

towarzyszenie na każdym etapie postępowania.

DANE KONTAKTOWE:

Bâtiment Plaza Liberty, Entrée C

12-18 rue Joseph Junck

L-1839 Luxembourg

Tel.: (+352) 47 58 21-627

(+352) 47 58 21-628

Tel. komórkowy: (+352) 621 32 65 95

E-mail: scas-sav@justice.etat.lu

Strona internetowa: <https://justice.public.lu/fr/aides-informations/assistance-sociale/scas-service-aide-victimes.html>

B. Organizacje pozarządowe (NGO):

1. Pomoc dla ofiar przestępstw – Wäisse Rank Lëtzebuerg Asbl

Rodzaje pomocy:

porady prawne;

wsparcie emocjonalne, finansowe i materialne.

DANE KONTAKTOWE:

84 rue Adolphe Fischer

L-1521 Luxembourg

Tel.: (+352) 40 20 40

E-mail: wrl@pt.lu

Strona internetowa: <http://www.benevolat.public.lu/de/espace-benevole/decouvrir-associations/chercher-association/associations/?~=/de/assoc/212>

2. Zatwierdzone podmioty świadczące usługi wsparcia dla ofiar przemocy domowej

Istnieją trzy takie podmioty:

– **SAVVD** w Luksemburgu przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym „*Femmes en détresse*”

Rodzaje pomocy:

konsultacje psychologiczno-społeczne;

informacja prawna i wsparcie prawne;

udzielanie informacji i wsparcia prawnego, administracyjnego oraz społecznego po wydaniu przez prokuraturę nakazu opuszczenia zajmowanego lokalu przez sprawcę przemocy;

planowanie kroków prawnych;

towarzyszenie ofierze m.in. w sądzie, u adwokata, u lekarza;

udzielanie wskazówek;

udzielanie konsultacji i zapewnianie środków ochrony przed napastowaniem;

wdrażanie planu ochrony ofiar.

DANE KONTAKTOWE:

BP 1024

L-1010 Luxembourg

Tel.: (+352) 26 48 18 62

Faks: (+352) 26 48 18 63

E-mail: contact@savvd.lu

Strona internetowa: <http://fed.lu/wp/services/savvd/>

– **PSY EA** w Luksemburgu przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym „*Femmes en détresse*”

Podmiot ten udziela pomocy dzieciom, które są bezpośrednimi lub pośrednimi małoletnimi ofiarami przemocy domowej, po wykonaniu nakazu opuszczenia przez sprawcę zajmowanego lokalu (*mesure d'expulsion*).

Rodzaje pomocy:

opieka nad dziećmi i małoletnimi osobami młodymi będącymi ofiarami przemocy domowej po wykonaniu nakazu opuszczenia przez sprawcę zajmowanego lokalu;

wsparcie psychologiczne na rzecz dzieci oraz małoletnich i pełnoletnich osób młodych będących ofiarami przemocy domowej, a także dla ich rodzin – jako podmiot udzielający wsparcia psychologicznego na rzecz dzieci i osób młodych będących ofiarami przemocy domowej.

DANE KONTAKTOWE:

BP 1024

L-1010 Luxembourg

Tel.: (+352) 26 48 20 50

Faks: (+352) 26 48 18 63

E-mail: contact@psyae.lu

Strona internetowa: <http://fed.lu/wp/services/psyae/>

– **ALTERNATIVES** w Dudelage przy fundacji „*Pro Familia*”

Jest to podmiot udzielający wsparcia małoletnim dzieciom, które są bezpośrednimi lub pośrednimi ofiarami przemocy domowej, po wykonaniu nakazu opuszczenia przez sprawcę zajmowanego lokalu.

Rodzaje pomocy:

opieka nad dziećmi i małoletnimi osobami młodymi będącymi ofiarami przemocy domowej po wykonaniu nakazu opuszczenia przez sprawcę zajmowanego lokalu.

DANE KONTAKTOWE:

5, Route de Zoufftgen

L-3598 Dudelage

Tel.: (+352) 51 72 72 89

E-mail: alternatives@profamilia.lu

Strona internetowa: <http://www.profamilia.lu/Enfants+Adolescents>

[/ALTERNATIVES+_+Centre+de+consultation+pour+enfants+et+adolescents+victimes+de+violence-p-470.html](http://www.profamilia.lu/Enfants+Adolescents)

3. Zatwierdzone podmioty świadczące usługi doradcze dla kobiet będących ofiarami przemocy

Rodzaje pomocy:

konsultacje telefoniczne;

konsultacje psychologiczno-społeczne;

informacje i wsparcie prawne, administracyjne oraz społeczne;
planowanie kroków prawnych;
towarzyszenie podczas kontaktów z innymi organami: adwokatem, sądem, policją;
wywiad wstępny podczas przyjmowania do schroniska dla kobiet;
szkolenia i konferencje w zakresie przemocy domowej;
seminaria i grupy wsparcia.

Istnieją cztery takie podmioty:

– **VISAVI** („Vivre Sans violence”) w Luksemburgu przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym **„Femmes en détresse”**

Poradnia dla kobiet będących ofiarami przemocy domowej.

DANE KONTAKTOWE:

2, rue du Fort Wallis

L-2714 Luxembourg

Tel.: (+352) 49 08 77-1

Faks: (+352) 26 48 26 82

E-mail: feminfo@visavi.lu

Strona internetowa: <http://fed.lu/wp/services/visavi/>

– **FOYER SUD** w Esch-sur-Alzette *przy Krajowej Radzie Kobiet (Conseil national des femmes) w Luksemburgu*

Poradnia dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla ofiar przemocy.

DANE KONTAKTOWE:

41, rue de Luxembourg

L-4220 Esch sur Alzette

Tel.: (+352) 54 55 77 / 26 53 03 26 / 54 57 57

Faks: (+352) 54 57 57 57

E-mail: foyersud@pt.lu

Strona internetowa: <http://www.cnfl.lu/site/foyersud.html>

– **Centre OZANAM** w Luksemburgu

– **Centre OZANAM Nord** w Wiltz *przy fundacji „Maison de la Porte Ouverte”*

Poradnie dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla ofiar przemocy.

DANE KONTAKTOWE:

Ozanam Luxembourg

64, rue Michel Welter

L-2730 Luxembourg

Tel.: (+352) 48 83 47

E-mail: ozanam@fmpo.lu

Strona internetowa: <http://fmpo.lu/foyers/centre-ozanam/>

DANE KONTAKTOWE:

Ozanam Nord

49, Grand-Rue

L-9530 Wiltz

Tel.: (+352) 26 95 39 59

E-mail: ozanam.nord@fmpo.lu

Strona internetowa: <http://fmpo.lu/foyers/centre-ozanam-nord/>

– **PROFAMILIA** w Dudelange *przy fundacji „Pro Familia”*

Poradnia dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla ofiar przemocy.

DANE KONTAKTOWE:

5, route de Zoufftgen

L-3598 Dudelange

Tel.: (+352) 51 72 72-41

Faks: (+352) 52 21 88

E-mail: femmes@profamilia.lu

Strona internetowa: <http://www.cnfl.lu/>

4. Zatwierdzone poradnie dla dzieci i osób młodych będących ofiarami przemocy

Istnieją cztery takie poradnie:

– **PSY EA** w Luksemburgu przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym **„Femmes en détresse”**

Podmiot udzielający wsparcia psychologicznego dzieciom i osobom młodym w wieku od 3 do 21 lat, które są ofiarami lub świadkami przemocy domowej, oraz ich rodzinom.

Rodzaje pomocy:

wsparcie psychologiczne na rzecz dzieci oraz małoletnich i pełnoletnich osób młodych, które są ofiarami lub świadkami przemocy domowej, a także dla ich rodzin.

DANE KONTAKTOWE:

BP 1024

L-1010 Luxembourg

Tel.: (+352) 26 48 20 50

Faks: (+352) 26 48 18 63

E-mail: contact@psyae.lu

Strona internetowa: <http://fed.lu/wp/services/psyae/>

– **ALTERNATIVES** w Dudelange *przy fundacji „Pro Familia”*

Podmiot świadczący usługi doradcze dla dzieci i osób młodych w wieku od 0 do 27 lat będących ofiarami lub świadkami przemocy fizycznej i psychicznej, w tym przemocy domowej, oraz dla ich rodzin.

Rodzaje pomocy:

wsparcie psychologiczne dla dziecka i jego rodziny;

wsparcie w kształtowaniu serdecznych stosunków rodzinnych charakteryzujących się wzajemnym szacunkiem;

działania w zakresie podnoszenia świadomości i zapobiegania przemocy.

DANE KONTAKTOWE:

5, Route de Zoufftgen

L-3598 Dudelange

Tel.: (+352) 51 72 72 89

E-mail: alternatives@profamilia.lu

Strona internetowa: <http://www.profamilia.lu/Enfants+Adolescents>

/ALTERNATIVES+ +Centre+de+consultation+pour+enfants+et+adolescents+victimes+de+violence-p-470.html

– **OXYGENE** w Dudelange *przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym „Femmes en détresse”*

Podmiot świadczący usługi doradcze i informacyjne dla młodych dziewcząt (12–21 lat) znajdujących się w trudnej sytuacji, które są ofiarami przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej.

Rodzaje pomocy:

indywidualna rozmowa;

wsparcie w podejmowaniu kroków administracyjnych;

pomoc w znalezieniu chronionego zakwaterowania (*logement encadré*);

pomoc w ewentualnym przyjęciu do schroniska Meederchershaus.

DANE KONTAKTOWE:

2, rue du Fort Wallis

L-2714 Luxembourg

Tel.: (+352) 49 41 49

Faks: (+352) 27 12 59 89

E-mail: infofiles@pt.lu

Strona internetowa: <http://fed.lu/wp/services/oxygene/>

– **ALUPSE DIALOGUE** w Luksemburgu *przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym „Alupse”*

Podmiot świadczący pomoc psychologiczną i terapeutyczną na rzecz dzieci w wieku 0–21 lat będących ofiarami przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej oraz ich rodzin.

DANE KONTAKTOWE:

8, rue Tony Bourg

L- 1278 Luxembourg

Tel.: (+352) 26 18 48-1

Faks: (+352) 26 19 65 55

E-mail: alupse@pt.lu

Strona internetowa: <http://www.alupse.lu/fr/lassociation-alupse/>

5. Zatwierdzony ośrodek doradztwa, informacji i wsparcia dla mężczyzn i chłopców znajdujących się w trudnej sytuacji, będących ofiarami przemocy – infoMann w Luksemburgu, *działający przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym „actTogether”*

Rodzaje pomocy:

wsparcie i poradnictwo psychologiczne oraz społeczne;

usługi informacyjne i dokumentacyjne;

podnoszenie świadomości i szkolenia;

towarzyszenie i wsparcie podczas przyjmowania do schroniska dla mężczyzn.

DANE KONTAKTOWE:

5, Cour du Couvent

L-1362 Luxembourg

Tel.: (+352) 27 49 65

Faks: (+352) 27 49 65 65

E-mail: info@infomann.lu

Strona internetowa: <http://www.infomann.lu/>

6. Zatwierdzony ośrodek doradztwa i pomocy dla sprawców przemocy, w tym przemocy domowej – „Richt eraus” w Luksemburgu, *prowadzony przez luksemburski Czerwony Krzyż*

Rodzaje pomocy:

konsultacje, wysłuchanie, pomoc, wsparcie i towarzyszenie sprawcom (mężczyznom i kobietom) przemocy domowej po wykonaniu nakazu opuszczenia przez sprawcę zajmowanego lokalu – na mocy nakazu sądowego lub w ramach dobrowolnego korzystania z pomocy;

pomoc sprawcom w uświadomieniu sobie wagi popełnionych czynów i przyjęciu za nie odpowiedzialności;

doraźna ochrona ofiar;

rozwiązywanie konfliktów i budowanie pewności siebie;

udzielanie wsparcia osobie, która chce się zmienić;

wsparcie w opracowywaniu praktycznych strategii, które umożliwiają trwałą zmianę nastawienia i zachowań sprawcy;

udzielanie wsparcia osobom, które dobrowolnie chcą zmienić swoje agresywne zachowanie.

Grupa wsparcia

DANE KONTAKTOWE:

73 rue Adolph Fischer

L-1520 Luxembourg

Tel.: (+352) 27 55-5800

Infolinia Czerwonego Krzyża: (+352) 27 55

Faks: (+352) 27 55-5801

E-mail: riichteraus@croix-rouge.lu

Strona internetowa: <http://www.croix-rouge.lu/riichteraus/>

7. Zatwierdzone podmioty świadczące usługi wsparcia dla ofiar handlu ludźmi

Podmiot świadczący niestacjonarną i stacjonarną opiekę nad wszystkimi ofiarami handlu ludźmi – kobietami, mężczyznami i dziećmi.

Istnieją dwa takie podmioty, które prowadzą skoordynowane działania:

– **SAVTEH** w Luksemburgu *przy stowarzyszeniu o charakterze niezarobkowym „Femmes en détresse”*;

– **COTEH** w Luksemburgu *przy fundacji „Maison de la Porte Ouverte”*.

Rodzaje pomocy:

konsultacje telefoniczne i osobiste;

pomoc i opieka psychologiczno-społeczna;

wsparcie psychologiczne i stabilizacja stanu psychicznego;

organizacja kontroli medycznej lub opieki medycznej;

towarzyszenie ofierze w kontaktach z policją sądową do celów identyfikacji;

wspieranie współpracy ofiary z policją i prokuraturą;

towarzyszenie ofierze w podejmowaniu kolejnych kroków, w szczególności kroków prawnych, administracyjnych i społecznych;

koordynacja opieki stacjonarnej i organizowanie zakwaterowania dla ofiary w zależności od jej płci i wieku;

pomoc materialna i finansowa;

udzielanie informacji na temat praw ofiar handlu ludźmi, postępowań sądowych i administracyjnych oraz udzielanych świadczeń;

kontaktowanie się z NGO z państw pochodzenia w przypadku dobrowolnego powrotu ofiary.

DANE KONTAKTOWE:

SAVTEH

BP 1024

L-1010 Luxembourg

Tel.: (+352) 26 48 26 31

Faks: (+352) 26 48 26 82

Tel. komórkowy: (+352) 621 316 919

E-mail: traite.humains@visavi.lu

Strona internetowa: <http://fed.lu/wp/services/savteh/>

COTEH

Tel.: (+352) 24 87 36 22

Tel. komórkowy: (+352) 621 351 884

E-mail: coteh@fmpo.lu

Strona internetowa: <http://fmpo.lu/services/service-dassistance-aux-victimes-de-la-traite-des-etres-humains/>

C. Policja:

Police Grand-Ducale

Direction Générale

L-2957 Luxembourg

Tel.: (+352) **49 97-1**

Telefon alarmowy: **113**

Faks: (+352) 49 97-20 99

E-mail: contact@police.public.lu

Strona internetowa: <http://www.police.public.lu/fr/aide-victimes/>

D. Organy lokalne:

Biuro Porad i Informacji Prawnej (Service d'accueil et d'information juridique):

– DIEKIRCH

Sąd Pokoju (*Justice de paix*)

Place Joseph Bech

L-9211 Diekirch

Tel.: (+352) 80 23 15

– ESCH-SUR-ALZETTE

Sąd Pokoju (*Justice de paix*)

Place Norbert Metz

L-4239 Esch-sur-Alzette

Tel.: (+352) 54 15 52

– LUKSEMBURG

Cité judiciaire

Bâtiment BC

L-2080 Luxembourg

Tel.: (+352) 22 18 46

Strona internetowa: <http://www.justice.public.lu/fr/aides-informations/accueil-info-juridique/>

Ośrodek informacji prawnej na temat praw kobiet:

PROKURATURA GENERALNA

Cité judiciaire

Bâtiment BC ou CR

L-2080 Luxembourg

Strona internetowa: <http://www.justice.public.lu/fr/aides-informations/droits-femme/index.html>

E. Ministerstwa:

– Ministerstwo Sprawiedliwości (Ministère de la Justice)

13 rue Erasme

L-2934 Luxembourg

Tel.: (+352) 247-84537

Faks: (+352) 26 68 48 61

E-mail: info@mj.public.lu

Strona internetowa: <http://www.mj.public.lu/>

Zakres zadań:

sprawy cywilne;

sprawy karne: kompensaty dla ofiar, pomoc prawna, mediacja w sprawach karnych;

sprawy gospodarcze;

organizacja wymiaru sprawiedliwości;

ogólna koordynacja postępowań administracyjnych prowadzonych przez sądy administracyjne;

zakłady karne.

– Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Ministère de l'Intérieur)

BP 10

L-2010 Luxembourg

Tel.: (+352) 247-84600

Faks: (+352) 22 11 25

E-mail: info@miat.public.lu

Strona internetowa: <http://www.mi.public.lu/>

Zakres zadań zgodnie z zarządzeniem wielkoksiażącym z dnia 28 stycznia 2015 r.:

koordynacja służb ratunkowych;

współpraca z NGO.

– Ministerstwo Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Ministère de la Sécurité intérieure)

19-21 Boulevard Royal

L-2449 Luxembourg

Tel.: (+352) 247-84659

Faks: (+352) 22 72 76

E-mail: secretariat@msi.etat.lu

Strona internetowa: http://www.gouvernement.lu/3313529/minist_securite_interieure

Pomoc na rzecz ofiar zgodnie z zarządzeniem wielkoksiażącym z dnia 28 stycznia 2015 r.:

police wielkoksiażęca, Generalny Inspektorat Policji (Inspection générale de la Police), europejska polityka wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, polityka międzynarodowej współpracy policyjnej.

– Ministerstwo Równości Szans (Ministère de l'Égalité des Chances)

6A, bd. F. D. Roosevelt

Hôtel Terres Rouges

L-2921 Luxembourg

Tel.: (+352) 247-85806

Faks: (+352) 24 18 86

E-mail: info@mega.public.lu

Strona internetowa: <http://www.mega.public.lu/fr/index.html>

Zakres zadań:

przemoc domowa;

komitet na rzecz współpracy specjalistów w dziedzinie walki z przemocą;

partnerstwo z NGO, z którymi Ministerstwo Równości Szans zawarło stosowne umowy, oraz zarządzanie we współpracy z tymi NGO – w zakresie opieki niestacjonarnej i stacjonarnej nad ofiarami oraz sprawcami przemocy domowej, kobietami i mężczyznami znajdującymi się w trudnej sytuacji, przemocy ze

względem na płeć biologiczną/społeczno-kulturową oraz handlu ludźmi;

partnerstwo i współpraca z NGO, z którymi państwo zawarło stosowne umowy, w zakresie opieki nad osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji, będącymi ofiarami przemocy.

Infolinia udzielająca wsparcia ofiarom przestępstw

– policja wielkoksiażęca

Telefon alarmowy: 113

Od poniedziałku do niedzieli, 24 godziny na dobę

– luksemburski Czerwony Krzyż

Telefon alarmowy: 2755

Od poniedziałku do niedzieli w godzinach 7.00–22.00

– Fraenhaus („Femmes en détresse”)

Infolinia: (+352) 44 81 81

Od poniedziałku do niedzieli, 24 godziny na dobę

– Fraentelefon („Femmes en détresse”)

Infolinia: (+352) 44 81 81

Od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–15.00

Czy wsparcie dla ofiar przestępstw jest udzielane bezpłatnie?

Jakiego rodzaju wsparcie mogą otrzymać od organów państwowych?

Tak, wsparcie na rzecz ofiar jest udzielane **nieodpłatnie**.

Jakiego rodzaju wsparcie mogą otrzymać od organizacji pozarządowych?

Zob. odpowiedź na pytanie pierwsze, pkt B.

Ostatnia aktualizacja: 08/11/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.